

О.Р. Пряхін, А.І. Авраменко, О.М. Денисенко, О.О. Портна

ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ЗДМУ

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: дистанційне заочне навчання, фізична та колоїдна хімія.

Ключевые слова: дистанционное заочное обучение, физическая и коллоидная химия.

Key words: distance learning, physical and colloid chemistry.

Висвітлено досвід проведення та методика дистанційного навчання на фармацевтичному факультеті заочної форми навчання в Запорізькому державному медичному університеті.

Освещу опыт проведения и методика дистанционного обучения на фармацевтическом факультете заочной формы обучения в Запорожском государственном медицинском университете.

This article deals with the experience and methods of distance learning at the Pharmaceutical faculty of Correspondence Courses in Zaporozhye State Medical University.

Однією з передумов входження України у єдиний європейський і світовий освітній простір є впровадження в систему освіти дистанційного навчання.

Під дистанційним навчанням розуміють комплекс освітніх послуг, що надаються за допомогою спеціалізованого інформаційно-освітнього середовища на будь-якій відстані від навчального закладу. Інформаційно-освітнє середовище являє собою сукупність засобів передачі інформації, програмного й методичного забезпечення та орієнтоване на задоволення освітніх потреб. Така форма організації навчального процесу базується на принципах самостійного навчання. Студенти частково або повністю віддалені від викладачів, але, в ідеалі, мають можливість у будь-який момент підтримувати зв'язок за допомогою засобів телекомунікацій [1–6].

У ЗДМУ протягом кількох років успішно діє експериментальне положення з дистанційного навчання студентів, затверджене на засіданні Вченої ради університету («Положення про дистанційну освіту» протокол №2 від 16.10.2007 р). Відповідно до цього документу на фармацевтичному факультеті заочної форми навчання протягом 5 років здійснюється експеримент з дистанційного контролю знань студентів. Навчальний процес за дистанційною формою навчання організовано на основі навчальних планів, розроблених на базі галузевих стандартів вищої освіти, за умови виконання вимог до всіх елементів технологій дистанційного навчання.

МЕТА РОБОТИ

Обґрунтування доцільності та висвітлення досвіду проведення дистанційного навчання на фармацевтичному факультеті заочної форми навчання в Запорізькому державному медичному університеті.

У якості об'єкта обрано порівняно невеликі курси спеціальності ТПКЗ (технологія парфумерно-косметичних засобів), а в якості навчальної дисципліни – фізичну та колоїдну хімію. Вибір цього предмету зумовлений, з одного боку, великим досвідом роботи кафедри з розвитку комп'ютерних технологій навчання, а з іншого, – високим

ступенем формалізації самого предмету, що дозволяє чіткіше відобразити структуру тестових завдань.

Курс фізичної та колоїдної хімії студенти ТПКЗ вивчають протягом 2 семестрів, після закінчення яких здійснюється контроль знань у вигляді іспиту, а з 2009 року – у вигляді диференційованого заліку. До 2008 року предмет окремо вивчали студенти 5 і 5,5 років навчання. На сьогодні, у зв'язку зі зміною умов прийому на цю спеціальність, курс фізичної та колоїдної хімії студенти вивчають протягом 3 і 4 семестрів. У третьому семестрі при вивченні предмету викладачі повністю подають лекційний матеріал, студенти виконують усі лабораторні роботи і здають комп'ютерні підсумкові заняття з більшості розділів курсу. Студентам видають контрольні завдання, що включають як теоретичні питання, так і практичні орієнтовані завдання, а також базу тестів з усього курсу. У четвертому семестрі безпосередньо перед початком екзаменаційної сесії проводять дистанційний іспит. Обов'язковою умовою допуску до іспиту є успішна здача всіх тем попереднього семестру, успішне виконання контрольних завдань, а також здача двох дистанційних підсумкових тем (розділи: хімічна кінетика й адсорбція).

Методика проведення дистанційного контролю знань полягає у знайомстві та засвоєнні навчальної програми «Ratos» при здачі підсумкових тем протягом попереднього семестру, а також підготовці до дистанційного контролю знань, що пов'язана з навчанням введенню паролю і коду доступу до програми.

Безпосередньо перед початком дистанційного іспиту всім студентам розсилають СМС-повідомлення із зазначенням часового інтервалу, паролю і коду доступу до програми «Ratos». Зазвичай дистанційне тестування проводять цілодобово протягом тижня, включаючи вихідні дні. Після закінчення тестування студенти бачать результат у вигляді відсотка правильних відповідей та оцінки. Допускається не більше 2 спроб здачі дистанційного іспиту. Всі дані, що стосу-

ються іспиту (час, прізвища, ім'я та по батькові студентів, результат) формуються в спеціальний протокол, який підписують декан і завідувач кафедри. Протоколи є складовою частиною для формування підсумкової оцінки, що включає також оцінки рейтингу студента та контрольної роботи.

Досвід показує, що більшість студентів успішно складає дистанційний іспит вже з першої спроби, середній бал при цьому змінюється за роками так: 2007 р. – 3,6; 2008 р. – 3,7; 2009 р. – 3,4. Якісна успішність при цьому складає відповідно 46%, 75% та 28%. Ці результати свідчать про доцільність розширення експерименту на інші групи студентів. У першу чергу це може стосуватись бакалаврів фармації з урахуванням їх невеликої кількості й досить високого ступеня підготовки. Поширення цього досвіду необхідне у зв'язку з переходом на кредитно-модульну систему навчання, в якій велику увагу приділяють дистанційним методикам. Перспективним напрямком розвитку дистанційних форм контролю є також використання технологій Skype у проведенні дистанційних іспитів, проте нині існує низка питань щодо його практичної реалізації в умовах роботи кафедри та деканату.

ВИСНОВКИ

Зважаючи на викладені факти та досвід проведеної роботи, можна зробити висновок про необхідність поширення та доцільність використання дистанційної форми контролю у медичній освіті.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Михальченко М.І.* Освіта і наука: пошуки нових парадигм модернізації / *Михальченко М.І.* // Вища освіта України. – 2001. – №2. – С. 14–23.
2. *Околесов О.П.* Системный подход к построению электронного курса для дистанционного обучения / *Околесов О.П.* // Педагогика. – 1999. – №6. – С. 50–56
3. *Олексенко В.* Эффективные шляхи вдосконалення змісту і форм підготовки спеціалістів ВНЗ / *Олексенко В.* // Вища освіта України. – 2004. – №2. – С. 66–70.
4. *Пидкасистый П.И.* Компьютерные технологии в системе дистанционного обучения / *Пидкасистый П.И., Тыщенко О.Б.* // Педагогика. – 2000. – №5. – С. 7–12
5. *Полат Е.С.* Дистанционное обучение: каким ему быть? / *Полат Е.С., Петров А.Е.* // Педагогика. – 1999. – №7. – С. 29–34
6. *Шахмаев Н.М.* Технические средства дистанционного обучения / *Шахмаев Н.М.* – М.: «Знание», 2000. – 276 с.

Відомості про авторів:

Пряхін О.Р., к. хім. н., доцент каф. фізичної та колоїдної хімії, декан фармацевтичного факультету заочної форми навчання ЗДМУ.

Авраменко А.І., асистент каф. фізичної та колоїдної хімії ЗДМУ.

Денисенко О.М., к. фарм. н., доцент каф. фармакогнозії, зам. декана фармацевтичного факультету заочної форми навчання ЗДМУ.

Портна О.О., к. фарм. н., доцент каф. фармацевтичної хімії, зам. декана фармацевтичного факультету заочної форми навчання ЗДМУ.

Адреса для листування:

Пряхін Олег Романович. 69035, м. Запоріжжя, пр-т Маяковського, 26, деканат фармацевтичного факультету заочної форми навчання ЗДМУ.

Тел.: (061) 233 60 97.